

Nr 15/1967-68.

STORA UTSKOTTETS betänkande Nr 15/1967-68 med anledning av landskapsstyrelsens framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag om kommunalskatt för gårdsbruk (Nr 39/1967) och landstingsman Alarik Häggbloms m.fl.:s lagmotion med förslag till landskapslag om kommunalskatt för gårdsbruk, landskapslag om vissa avvikelser från beskattningsslagen och landskapslag angående ändring av landskapslagen om skogsvårdsföreningar.

Landstinget, som i ärendet fått mottaga lag- och ekonomiutskottets betänkande Nr 8/1967-68, har däröver inbegärt stora utskottets utlåtande.

Efter behandling av ärendet får stora utskottet vördsamt anföra följande:

Såsom av landskapsstyrelsens motivering framgår har skattereformförslaget föregåtts av ett långvarigt och ingående kommittéarbete både i riket och landskapet. Åtminstone för landskapets del torde kunna sägas att enighet råder om ett övergående från den s.k. arealbeskattningsprincipen till ett beskattningssystem grundat på de verkliga inkomsterna både för lantbrukets och skogsbrukets del. Även om samstämmighet ännu råder i fråga om grundprinciperna för en dylik skattereform och själva lagens utformning i huvudsak, har de härvid uppkomna praktiska problemen medfört meningsskiljaktigheter beträffande skogsbeskattningen, vilket resulterat i en uppspjälkning av skattereformen i två alternativa förslag A och B, varav alternativ A avser endast lantbruksbeskattningen, medan alternativ B omfattar hela gårdsbruket, d.v.s. såväl lantbruks- som skogsbeskattningen.

Landskapsstyrelsens framställning grundar sig på alternativ A, som även omfattas av lag- och ekonomiutskottet. Stora utskottet har efter omröstning (majoriteten bestående av ordföranden Albin Johansson och ledamöterna Runar Wilén, Gustav Adolf Boman, Börje Hagström och Carl Karlsson) jämväl för sin del beslutat omfatta alternativ A. Härvid har utskottet, utöver vad av landskapsstyrelsens motivering och lag- och ekonomiutskottets betänkande framgår, dock särskilt velat påpeka det nödvändiga behovet av snara och entydiga övergångsstadganden för lagens ikraftträdande till undvikande av dubbelbeskattning. Då i detta nu likaså närmare direktiv saknas om de åtgärder och uppgifter det nya systemet kommer att förorsaka lantbrukarna, borde lagen snarast kompletteras med en förordning upptagande de nödiga bestämmelserna härom. Härtill ansluter sig utarbetandet av deklara-tionsblanketten med bilagor och erforderliga direktiv för ifyllandet.

Då enligt utskottets förmenande behovet av övergångsstadganden är särskilt brådskande har ett direkt klämförslag, omfattat av hela utskottet, härom gjorts. Härutöver har stora utskottet förenat sig om ett särskilt klämförslag vari landskapsstyrelsen skulle uppmanas bereda och så snart det befinnes möjligt inkomma med nödiga lagförslag för en övergång till beskattning enligt verkliga inkomster jämväl för skogsbrukets del.

Stora utskottets minoritet (bestående av viceordföranden Alarik Häggbom samt ledamöterna Sven Friberg, Georg Wideman, Sven Lemberg och Erik Lundqvist) har omfattat det i landstingsman Alarik Häggbloms m.fl. lagmotion ingående lagförslaget jämte de motiveringar härför som anförts i motionen och i det kommittébetänkande, på vilket landskapsstyrelsens framställning grundar sig. Härutöver har minoriteten fäst avseende vid att det bör ligga i de åländska skogsägarnas intresse att övergå till det nya skogsbeskattningssystemet vid en annan tidpunkt än i riket för undvikande av det tryck på skogsprisen riksreformen kommer att medföra. För statsbeskattningens del skulle däremot tidpunkten för övergången till det nya systemet vara av mindre betydelse, då största delen av våra småbrukare icke uppnår gränsen för erläggande av inkomstskatt. Slutligen har minoriteten ansett de av lag- och ekonomiutskottet framställda anmärkningarna mot alternativ B vara oväsentliga särskilt mot bakgrunden av skogsforskningsinstitutets positiva utlåtande.

Vad sedan själva lagtexten beträffar har stora utskottet däri företagit följande förtydliganden och redaktionella ändringar:

5 § 1 mom. 10) punkten. Uttrycket "förnödenheter för gårdsbruket" har med beaktande av att här avses endast lantbruket ersatts med "lantbruksförnödenheter" i överensstämmelse med rikets lag.

5 § 1 mom. 13) punkten. Verbformen "skattskyldige åtnjuter" har ersatts med "skattskyldige åtnjutit".

6 § 1 mom. 7) punkten. Efter "underhåll av byggnader" har tillskjutits "på lägenheten".

6 § 1 mom. 8) punkten. Mellan "annat på lägenheten" har tillagts "dylikt".

9 §. I 1 mom. har "avskrivnas medelst lika stora avskrivningar" ersatts med "avdragas medelst lika stora avskrivningar".

Av förbiseende har 3 mom. innehåll blivit ofullständigt. Utskottet har därför kompletterat texten med "tillföljd av att byggnaden nedgått i värde, förstörts eller skadats" o.s.v. För tydlighets skull har hela paragrafen utskrivits.

10 §. I 1 mom. början har ordet "täckdikning" utbyts mot "täckdiken".

18 §. I överensstämmelse med lagstiftningsskutymen har räkneordet "fjorton" utskrivits med siffror. I tredje meningen har obestämda formen "skat-

tenämnds beslut" ersatts med bestämda "skattenämndens beslut".

19 § 1 mom. e) punkten. Ordet "familjesammansättning" har ersatts med "antalet familjemedlemmar och deras ålder".

21 § 1 mom. Den i momentet ingående uppställningen har kompletterats genom införande av mellanrubriken "bostadsbyggnader:"

22 §. Uttrycket "anskaffnings- eller grundförbättringsutgiften" har ersatts med "anskaffnings- och grundförbättringsutgifterna".

Härutöver önskar utskottet för justeringsutskottet påpeka att i 8 § 6 mom. ingående "äro" före "mindre än utgiftsresten" bör utbytas mot singularformen "är" åsyftande "det sammanlagda beloppet". I samma paragrafs 7 mom. bör ordet "grundförbättringsutgifter" ersättas med singularformen "grundförbättringsutgift" i konformitet med 10 § 4 mom. Även i övrigt är behovet av lagtextens språkliga översyn påkallat.

Med hänvisning till det ovan anförda får stora utskottet, som icke har andra anmärkningar att göra mot framställningen, förty vördsamt föreslå

att Landstinget måtte antaga det i landskapsstyrelsens framställning ingående lagförslaget sålydande.

L a n d s k a p s l a g
om kommunalskatt för gårdsbruk.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden.

1 - 3 §§.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

2 kap.

Nettoinkomst av lantbruk.

4 §.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

5 §.

(1 mom. 1 - 9 punkterna likasom i landskapsstyrelsens framställning).

10) överlåtelsepris för köpta lantbruksförnödenheter;

(1 mom. 11-12 punkterna likasom i landskapsstyrelsens framställning).

13) förmån, uppskattad i penningar, som den skattskyldige åtnjuter genom egen eller fri bostad samt vatten, värme och belysning för sig och sin familj, beräknad enligt de föreskrifter landskapsstyrelsen enligt 19 § äger fastställa.

(2 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

6 §.

(1 mom. 1-6 punkterna likasom i landskapsstyrelsens framställning).

7) utgifter för reparation och underhåll av byggnader på lägenheten samt i lantbruket använda maskiner, redskap, anordningar, diken, broar, stängsel, vägar och annat dylikt;

8) utgifter för vatten, värme, belysning och annat dylikt på lägenheten;

(1 mom. 9-10 punkterna likasom i landskapsstyrelsens framställning).

(2 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

7 - 8 §§.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

9 §.

Anskaffnings- och grundförbättringsutgifter för byggnad avdragas medelst lika stora avskrivningar under den tid byggnaden sannolikt kan ekonomiskt användas i lantbruket. Om icke den skattskyldige annat styrker, anses följande tider såsom byggnads sannolika ekonomiska brukstid, för

1) bostadsbyggnad, om den är av trä 40 år och om den är av sten 50 år;

2) ekonomibyggnad, om den är av trä 20 år och om den är av sten 25 år.

Är byggnad avarken av trä eller sten, hänföres den till den grupp av byggnader, som den med avseende å hållbarhet och brukstid närmast motsvarar.

Visar den skattskyldige, att gängse värdet av byggnad, som avses i denna paragraf, vid skatteårets utgång till följd av att byggnaden nedgått i värde, förstörts eller skadats eller av annan orsak är mindre än den oavskrivna delen av anskaffningsutgiften, må sådan tilläggsavskrivning göras på anskaffningsutgiften, att den oavskrivna delen av anskaffningsutgiften nedgår till gängse värdet.

10 §.

Anskaffningsutgifterna för täckdiken, broar, dammar och andra sådana nyttigheter skola, om de icke avdragits med stöd av andra stadganden, avdragas genom avskrivningar på utgiftskosten.

(2 -4 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

3 kap.

Nettoinkomsten av skogsbruk.

11 - 16 §§.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

4 kap.

Fastställande av beskattningsgrunder.

^{17 §.}
(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

18 §.

Ett exemplar av skattenämndens beslut angående i 17 § nämnda förslag till beskattningsgrunder och anvisningar skall ofördröjligen tillställas

landskapsstyrelsen. Ett annat exemplar skall på kommunalkansliet framläggas till de skattskyldigas granskning under 14 dagar, räknat från den dag, då beslutet kungjordes, på sätt om kommunala tillkännagivanden är stadgat, denna dag oräknad. Skattskyldig, som ej åtnöjes med skattenämndens beslut, har rätt att däröver göra anmärkning genom skrivelse, som inom 14 dagar från den dag, då beslutet framlades till de skattskyldigas granskning, nämnda dag oräknad, skall ingivas till skattedirektören. Dock må anmärkningskrivelsen, jämväl på avsändarens risk, inom den föreskrivna tiden insändas till skattedirektören genom förmedling av posten i frankerat brev. Skattedirektören skall på anmärkningsskriften anteckna, när den kommit honom tillhanda, samt omedelbart översända den till landskapsstyrelsen med biläggande av skattenämndens utlåtande samt utredning om tiden, då skattenämndens beslut framlades till granskning.

19 §.

(1 mom. a-d punkterna likasom i landskapsstyrelsens framställning).

e) medelvärdet av i 5 § 12 punkten avsedda förmåner med beaktande av antalet familjemedlemmar och deras ålder.

(2 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

5 kap.

Särskilda stadganden.

20 §.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

21 §.

Såsom anskaffningspris för år 1967 eller därförinnan i bruk tagna eller färdigblivna byggnader, maskiner, redskap och anordningar för lantbruket samt i 10 § avsedda nyttigheter anses det mot deras ekonomiska bruksvärde svarande nyanskaffningsvärdet vid utgången av år 1967, minskat med följande avdrag för värdeminskning för varje år, som förflutit från anskaffnings- eller framställningsåret av sagda nyttigheter till ingången av år 1968:

bostadsbyggnader:

av trä.....	2,5 %
av sten.....	2,0 "

ekonomibyggnader:

av trä	5,0 %
av sten	4,0 "
maskiner, redskap och anordningar ...	20,0 "
1 10 § avsedda nyttigheter	5,0 "

(2 - 3 mom. likasom i landskapsstyrelsens framställning).

22 §.

Har äganderätten till jordbrukslägenhet efter denna lags ikraftträdande genom arv, gåva, testamente eller annat vederlagsfritt fång övergått till

ny ägare, har denna rätt att på anskaffnings- och grundförbättrings-
utgifterna för byggnader, maskiner, redskap och anordningar samt för i
10 § avsedda nyttigheter göra samma avskrivningar, som den förra ägaren
skulle hava fått göra.

23 - 26 §§.

(Likasom i landskapsstyrelsens framställning).

Därjämte får stora utskottet vördsamt föreslå

att Landstinget måtte besluta förkasta de
i landstingsman Alarik Häggbloms m.fl.s lag-
motion ingående lagförslagen.

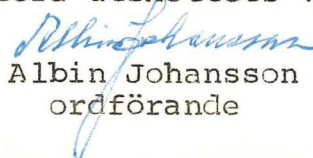
För den händelse Landstinget omfattar stora utskottets förslag, före-
slår utskottet ytterligare vördsamt

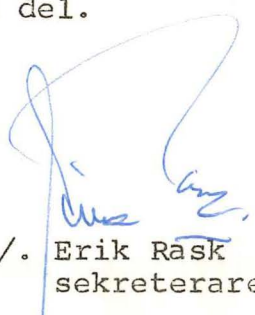
att Landstinget i samband med tredje behand-
lingen av det ifrågavarande lagförslaget måtte
hos landskapsstyrelsen hemställa, att denna i
brådskande ordning genom landskapsförordning
skulle låta utfärda nödiga övergångsstadganden
för att i möjligaste mån undvika dubbelbeskatt-
ning, eller om detta icke visar sig vara möj-
ligt, till nästinstundande landstingssessi on
till Landstinget inkomma med erforderligt lag-
ändringsförslag i samma syfte; samt

att landskapsstyrelsen ville bereda och så
snart det befinnes möjligt till Landstinget
inkomma med nödiga lagförslag för en övergång
till beskattning enligt verkliga inkomster jäm-
väl för skogsbrukets del.

Mariehamn, den 14 december 1967.

På stora utskottets vägnar:

Albin Johansson
ordförande

./ Erik Rask
sekreterare

Närvarande i utskottet: ordföranden Albin Johansson, viceordföranden
Alarik Häggblom samt ledamöterna Gustaf Adolf Boman, Runar Wileń, Sven Fri-
berg, Carl Karlsson, Börje Hagström, Georg Wideman, Sven Lemberg och Erik
Lundqvist.